

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα, 11/06/2020
Αριθμ. Πρωτ.: 368/105832

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/υση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Οικονομική στήριξη των κτηνοτρόφων ιδιοκτητών βοοειδών της Βραχυκερατικής φυλής»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 5713/10-4-2020**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Κ. Βελόπουλος**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Ουδείς αγρότης, κτηνοτρόφος και αλιέας, εφ' όσον το εισόδημά του μειώθηκε και επλήγη από την κρίση του κορωνοϊού, πρόκειται να μείνει χωρίς κρατική στήριξη. Αυτή είναι η δέσμευση της Κυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη και η ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων την υλοποιεί στο ακέραιο, αξιοποιώντας αφενός το ειδικό κονδύλι των 150 εκατ. ευρώ από τον κρατικό προϋπολογισμό αλλά και κάθε διαθέσιμο εργαλείο από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Με σοβαρότητα, σχέδιο και μεθοδική δουλειά, προνοητικότητα ως προς το χρόνο, που η κρίση μπορεί να εμφανίσει ζημιές σε κάθε Τομέα της Αγροδιατροφικής αλυσίδας, διαχειριζόμαστε τις συνέπειες της πανδημίας.

Σε ό,τι αφορά τα 150 εκατομμύρια η σχετική στήριξη θα δοθεί με βάση το προσωρινό πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων. Ειδικότερα, σύμφωνα με την περίπτωση 3.1, που αναφέρει στην Ανακοίνωσή της, με θέμα το «Προσωρινό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19 2020/C 91 I/01» (C/2020/1863), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφέρει:

«21. Πέραν των υφιστάμενων δυνατοτήτων βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ, προσωρινά περιορισμένα ποσά ενίσχυσης σε επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν αιφνίδια έλλειψη ή ακόμη και ανυπαρξία ρευστότητας μπορούν να αποτελέσουν κατάλληλη, αναγκαία και στοχευμένη λύση υπό τις παρούσες συνθήκες.

22. Η Επιτροπή θα θεωρήσει ότι οι εν λόγω κρατικές ενισχύσεις συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται πλήρως όλοι οι ακόλουθοι όροι (οι ειδικές διατάξεις για τους πρωτογενείς τομείς της γεωργίας, της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας προβλέπονται στο σημείο 23): α) η ενίσχυση δεν υπερβαίνει τα 800 000 EUR ανά επιχείρηση υπό μορφή άμεσων επιχορηγήσεων, επιστρεπτέων προκαταβολών, φορολογικών πλεονεκτημάτων ή πλεονεκτημάτων πληρωμών· όλα τα αριθμητικά στοιχεία που

χρησιμοποιούνται είναι ακαθάριστα, δηλαδή προ της αφαίρεσης φόρων ή άλλης επιβάρυνσης·

β) η ενίσχυση χορηγείται βάσει καθεστώτος με εκτιμώμενο προϋπολογισμό·

γ) η ενίσχυση μπορεί να χορηγείται σε επιχειρήσεις που δεν ήταν προβληματικές (κατά την έννοια του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία (15)) στις 31 Δεκεμβρίου 2019· μπορεί να χορηγείται σε επιχειρήσεις που δεν είναι προβληματικές και/ή επιχειρήσεις που δεν ήταν προβληματικές στις 31 Δεκεμβρίου 2019, αλλά οι οποίες αντιμετώπισαν προβλήματα ή κατέστησαν προβληματικές στη συνέχεια συνεπεία της έκτακτης της νόσου COVID-19·

δ) η ενίσχυση χορηγείται το αργότερο μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2020 (16)· ε) η ενίσχυση που χορηγείται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση και την εμπορία γεωργικών προϊόντων (17) συνοδεύεται από την υποχρέωση μη μετακύλισης της εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς και δεν καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που αγοράζονται από τους πρωτογενείς παραγωγούς ή που διατίθενται στην αγορά από τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις.

23. Κατά παρέκκλιση από το σημείο 22, για τους τομείς της γεωργίας, της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, ισχύουν οι ακόλουθοι ειδικοί όροι:

α) η ενίσχυση δεν υπερβαίνει τα 120 000 EUR ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (18) ή σε 100 000 EUR ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων (19)· όλα τα αριθμητικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται είναι ακαθάριστα, δηλαδή προ της αφαίρεσης φόρων ή άλλης επιβάρυνσης·

β) οι ενισχύσεις στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων πρέπει να μην καθορίζονται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά·

γ) οι ενισχύσεις σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας δεν αφορούν καμία από τις κατηγορίες ενισχύσεων που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως ια) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 717/2014 της Επιτροπής (20)·

δ) όταν μια επιχείρηση δραστηριοποιείται σε περισσότερους του ενός τομείς στους οποίους ισχύουν διαφορετικά μέγιστα ποσά σύμφωνα με το σημείο 22 στοιχείο α) και το σημείο 23 στοιχείο α), το οικείο κράτος μέλος διασφαλίζει, με κατάλληλα μέσα όπως ο λογιστικός διαχωρισμός, ότι για καθεμία από τις δραστηριότητες αυτές τηρείται το σχετικό ανώτατο όριο και συνολικά δεν σημειώνεται υπέρβαση του υψηλότερου δυνατού ποσού·

ε) εφαρμόζονται όλες οι άλλες προϋποθέσεις του σημείου 22 (21)».

Επομένως, εφόσον αποδειχθεί ότι ο εν λόγω κλάδος της βραχυκερατικής φυλής των βοοειδών υπέστησαν ζημιά εξ αιτίας των λόγων, που αναφέρετε, δύναται να είναι δικαιούχοι αποζημίωσης λόγω κορωνοϊού.

Επιπροσθέτως, δυνατότητες αποζημιώσεων προκύπτουν και από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020. Ένα τομεακό αναπτυξιακό πρόγραμμα, που με βάση τα ισχύοντα στους σχετικούς Κανονισμούς της Ε.Ε., οι επιλεξιμότητές του για την ενίσχυση του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα της αγροτικής οικονομίας επιτρέπουν παρεμβάσεις επενδυτικού κυρίως προσανατολισμού, όπως αυτές που έχουν ήδη γίνει με τα μέτρα των νέων γεωργών, των σχεδίων βελτίωσης, της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, των ομάδων παραγωγών καθώς και φιλογεωργοπεριβαλλοντικές παρεμβάσεις όπως αυτές της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.

Στη βάση αυτή, οι όποιες παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΠΑΑ για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID – 19, έχουν συμπληρωματικό χαρακτήρα στα μέτρα που ήδη λαμβάνονται από το Υπουργείο μας και αφορούν στην χορήγηση άμεσων ενισχύσεων και αποζημιώσεων, όπως γίνεται για παράδειγμα με την εφαρμογή άμεσων κρατικών ενισχύσεων, τις ενισχύσεις de minimis, κλπ.

Μια τέτοια παρέμβαση αποτελεί και η πρόταση που κατέθεσε προς διαβούλευση η Ε.Ε. σχετικά με την **ενεργοποίηση ενός νέου μέτρου** στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2020, με σχετική τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013, σε συνέχεια τη πίεσης που της έχει ασκηθεί για την ανάληψη πρωτοβουλιών στην κατεύθυνση διεύρυνσης των χρηματοδοτικών δυνατοτήτων στήριξης των πληττόμενων κλάδων και επιχειρήσεων από τα περιοριστικά μέτρα και τις οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας.

Το νέο αυτό μέτρο, το οποίο χαρακτηρίζεται ως έκτακτο και προσωρινό (επιλεξιμότητα πληρωμής της ενίσχυσης στους δικαιούχους έως 31/12/2020), θα χρηματοδοτηθεί από τις διαθέσιμες πιστώσεις του ΠΑΑ κάθε Κράτους – Μέλους (Κ-Μ) και προβλέπει τη στήριξη γεωργών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) που έχουν πληγεί από την πανδημία, μέσω της χορήγησης κατ' αποκοπή ενίσχυσης έως 5.000€ ανά γεωργό και έως 50.000€ ανά ΜΜΕ κατόπιν αξιολόγησης των αναγκών και κατηγοριοποίησης των επιλέξιμων δικαιούχων με αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια. Στόχος είναι, οι ενισχύσεις να καταβληθούν με τη λιγότερη δυνατή γραφειοκρατία, στη βάση βεβαίως επαρκούς τεκμηρίωσης αφενός της ζημίας που έχει υποστεί κάθε τομέας ή κλάδος, αφετέρου του ύψους του κατ' αποκοπή ποσού ενίσχυσης που θα χορηγηθεί.

Το ύψος των κοινοτικών πόρων που μπορούν να διατεθούν για την χρηματοδότηση του νέου μέτρου, σύμφωνα με την πρόταση της Ε.Ε., δύναται να ανέλθει έως το 1% των πόρων της συμμετοχής του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) στο ΠΑΑ κάθε Κ-Μ, ποσοστό που θεωρείται καταρχήν μη επαρκές για την κάλυψη των αυξημένων αναγκών από την οικονομική κρίση της πανδημίας. Ειδικότερα, το ποσό αυτό για το ΠΑΑ της χώρας αντιστοιχεί σε κοινοτικούς πόρους της τάξης των 47 εκ. €.

Στην παρούσα φάση, η ΕΕ διαβουλεύεται τους όρους και προϋποθέσεις ενεργοποίησης και εφαρμογής του Μέτρου με τα Κ-Μ, ώστε να οριστικοποιήσει την πρότασή της, η οποία και αναμένεται να εγκριθεί - δημοσιευτεί με τροποποίηση του σχετικού Καν. (ΕΕ) 1305/13 τον Ιούλιο. Στο πλαίσιο αυτό, η Κροατική Προεδρία έχει προτείνει την αύξηση του ποσοστού από 1% σε 2%, την αύξηση του ποσού από 5.000€ σε 7.000€ και την επέκταση της επιλεξιμότητας πληρωμής της ενίσχυσης στους δικαιούχους από 31/12/2020 σε 30/06/2021.

Η Πολιτική Ηγεσία του ΥΠΑΑΤ με τις αρμόδιες Κάθετες Υπηρεσίες και εποπτευόμενους φορείς του ΥΠΑΑΤ διαβουλεύονται με τους θεσμικούς εκπροσώπους των κλάδων που πλήττονται από τις επιπτώσεις της πανδημίας, ώστε να τεκμηριωθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο η επιλεξιμότητα στήριξής τους στο πλαίσιο του νέου Μέτρου (τεκμηρίωση της ζημίας που έχει υποστεί ο κλάδος και καθορισμός του ύψους του κατ' αποκοπή ποσού ενίσχυσης). Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή σε συνεργασία με τον ΟΠΕΚΕΠΕ επεξεργάζονται τις θεσμικές

και τεχνικές παραμέτρους ενεργοποίησης και εφαρμογής του συγκεκριμένου Μέτρου.

Επισημαίνεται βεβαίως, ότι οι όποιες αποφάσεις χρηματοδότησης του νέου μέτρου θα πρέπει να ληφθούν, συνεκτιμώντας το γεγονός ότι, δεδομένου του προχωρημένου της προγραμματικής περιόδου, έχει δεσμευτεί το μεγαλύτερο μέρος των πόρων του ΠΑΑ, ενώ ταυτόχρονα υφίστανται και ανελαστικές υποχρεώσεις πληρωμών για τα επόμενα χρόνια, όπως της εξισωτικής αποζημίωσης, γεγονός που περιορίζει περαιτέρω τις χρηματοδοτικές δυνατότητες του Προγράμματος.

Επιπλέον της πρόβλεψης για ενεργοποίηση του νέου μέτρου, υπενθυμίζεται ότι στο πλαίσιο του ΠΑΑ και για την χρηματοδοτική ενίσχυση των παραγωγών και των μεταποιητικών επιχειρήσεων που υλοποιούν επενδύσεις, έχει προβλεφθεί η ενεργοποίηση μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, του Ταμείου Εγγυοδοσίας Αγροτικής Ανάπτυξης, το οποίο αναμένεται να μοχλεύσει πόρους της τάξης άνω των 400 εκ. € για τη χορήγηση δανείων με ευνοϊκούς όρους από τις Τράπεζες.

Επιπρόσθετα, έχει προβλεφθεί η δυνατότητα εκχώρησης της δημόσιας δαπάνης των επενδυτικών σχεδίων εκσυγχρονισμού γεωργικών εκμεταλλεύσεων και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για την λήψη δανείου για τους σκοπούς της επένδυσης. Ταυτόχρονα, για τη διευκόλυνση της υλοποίησης των επενδύσεων στα μέτρα των Σχεδίων Βελτίωσης και της Μεταποίησης - Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων του ΠΑΑ προβλέπεται η χορήγηση προκαταβολής στους δικαιούχους.

Επίσης, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, έχουν προταθεί στην Ε.Ε. και έχουν γίνει εν μέρει αποδεκτά μέσω τροποποίησης των σχετικών κανονισμών, μια σειρά μέτρων διευκόλυνσης των ωφελουμένων του ΠΑΑ και απλοποίησης διαδικασιών και κανόνων που αφορούν στην εφαρμογή του (διεύρυνση επιλεξιμοτήτων, παρατάσεις προθεσμιών, αύξηση ποσοστού πληρωμής προκαταβολών, αύξηση του αριθμού αιτήσεων πληρωμής, μη απαίτηση διενέργειας επιτόπιων ελέγχων, κλπ.). Οι εν λόγω τροποποιήσεις ενσωματώνονται προοδευτικά από τους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης και στο εθνικό θεσμικό πλαίσιο που διέπει την υλοποίηση των αντίστοιχων Μέτρων και Δράσεων του ΠΑΑ.

Παράλληλα, η Ε.Ε. ανακοίνωσε πρόσφατα (30/4/2020) την έγκριση της τροποποίησης του προσωρινού πλαισίου κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη των πληττόμενων επιχειρήσεων από την κρίση του COVID 19, που εισηγήθηκαν οι ελληνικές αρχές, ώστε

α) να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής του, προβλέποντας τη δυνατότητα παροχής κεφαλαίου κίνησης και στους αυτοαπασχολούμενους και τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της γεωργίας και της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και επιδότησης των προμηθειών εγγύησης για τα δάνεια με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων.

β) να αυξηθεί ο προϋπολογισμός του σε 2,25 δις €.

Στην κατεύθυνση αυτή δύναται να αξιοποιηθεί το νεοσυσταθέν Ταμείο Εγγυοδοσίας που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ για την αντιμετώπιση των οικονομικών συνεπειών της πανδημίας του COVID 19, με διαχειριστή την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

- 1.Υπουργείο Οικονομικών
- Γραφείο κ. Υπουργού
- 2.Βουλευτή κ. Κ. Βελόπουλο